

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van decreet over de instemming met het samenwerkingsakkoord van xx/xx/202x tussen de Federale Staat, het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot oprichting van het Centraal fietsregister
- Tweede principiële goedkeuring

Samenvatting

Het voorliggend ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de federale Staat heeft als doel de oprichting van een centraal fietsregister.

Het centraal fietsregister en de daaraan verbonden diensten beogen het ontwikkelen van een landelijk uniform fietsregistratiesysteem ter preventie van fietsdiefstal en het bevorderen van het teruggeven van ontvreemde rijwielen aan hun eigenaar. Het model voor de in dit ontwerp van samenwerkingsakkoord omschreven fietsregister en registratiesysteem vindt reeds sinds 2019 met succes toepassing in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onder de naam 'MyBike Brussels' (<https://mybike.brussels/nl/>). Het te realiseren Centraal fietsregister betreft een gratis en op vrijwillige basis te gebruiken systeem voor de burger.

Als gevolg van de bevoegdheidsverdelende regels is de betrokkenheid van zowel de federale Staat als de Gewesten noodzakelijk voor de ontwikkeling van een uniform landelijk systeem voor fietsdiefstalpreventie. Daarbij zou de onderliggende databank die het Centraal fietsregister uitmaakt, worden beheerd door de FOD Mobiliteit en Vervoer (back-end) en de interface voor de burger voor de registratie van fietsen, evenals de helpdesk en de verdeling van de stickers beheerd worden door de Gewesten (front-end).

////////////////////////////////////

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het akkoord van de vier ministers van mobiliteit op de Interministeriële Conferentie voor Mobiliteit (ICM) van 27/04/2021 waar werd verklaard samen een uniform fietsregistratiesysteem uit te werken, ter preventie van fietsdiefstal.

Daarnaast heeft dit dossier ook betrekking op volgende inhoudelijke structurelementen uit de beleidsnota Mobiliteit en Openbare Werken 2019-2024:

- SD 5 Motiveren en prikkelen tot gedragsverandering en een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur
  - o OD 5.1. De omslag maken naar een nieuwe mobiliteits- en logistieke cultuur
- SD 8: Expertise delen en nieuwe samenwerkingen aangaan
  - o OD 8.3. Bestuurlijk samenwerken met de federale overheid en de andere gewesten

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Eerste principiële goedkeuring

De Vlaamse Regering verleende op 27 januari 2023 haar eerste principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet over de instemming met het samenwerkingsakkoord van xx/xx/202x tussen de Federale Staat, het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot oprichting van het Centraal fietsregister (VR 2023 2701 DOC. 0076-1 tot en met 0076-4).

2. Advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA)

De Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) verleende advies op 17 februari 2023.

De Mobiliteitsraad van Vlaanderen is positief over de uitwerking van een uniform fietsregistratiesysteem en vraagt om het systeem snel te operationaliseren. Daarnaast formuleerde de MORA ook een aantal concrete suggesties voor dit systeem. Een aantal van deze suggesties hebben geleid tot een aantal aanpassingen aan het samenwerkingsakkoord, die hieronder kort worden samengevat:

- **Het MyBike registratiesysteem dient te evolueren naar een open systeem via samenwerking met bestaande private systemen, met eigenaars van fietsenstallingen en afhandelcentrales, met politiezones en met Velopark.be**

Om dit mogelijk te maken wordt de definitie in artikel 1, 16° van het ontwerp van samenwerkingsakkoord (en in navolging daarvan artikel 9 en 18) aangepast om niet enkel het frame - of productienummer van een rijwiel te omvatten. Er wordt voorzien dat het coördinatiecomité de lijst van mogelijke codes vastlegt.

De mogelijkheid tot statuscheck via die bijkomende nummers is opgenomen in artikel 11.

Het lijkt vooralsnog niet aangewezen het rijksregisternummer (zoals gebruikt op bestaande stickersystemen van enkele steden en/of gravures) op dit moment op te nemen in het ontwerp van akkoord onder de definitie van rijwielnummer. Ter zake dient gewezen te worden op de machtigingsplicht onder artikel 5 juncto 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen inzake het gebruik van het rijksregisternummer (zie ook het advies van de VTC randnummer 35). Evenwel laat het

- o de regels inzake vervoer krachtens artikel 6, § 1, X van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;
- o de regels inzake de bescherming van het leefmilieu krachtens artikel 6, § 1, II van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De gedeelde bevoegdheden tussen de federale Staat en de Gewesten in de realisatie van dit project komen eveneens tot uiting in de taakverdeling bij de concrete werking van het Centraal fietsregister.

Die concrete werking van het landelijk uit te rollen nationale registratiesysteem omvat in essentie het aanbrengen van een scanbare sticker met een unieke code op het rijwiel. Het systeem waarbij een fiets het nummer van een persoon krijgt (rijksregisternummer) wordt dus vervangen door het toekennen van een uniek nummer aan een fiets. Het gebruik van een sticker in plaats van het graveren van het rijksregisternummer heeft meerdere voordelen: de fiets wordt niet beschadigd, we beschikken over accurate gegevens van de eigenaar en meer informatie over de fiets, ook bepaalde niet-politionele diensten kunnen de eigenaar bereiken (met respect voor de bescherming van de persoonsgegevens), niet iedereen kan het (privacygevoelige) rijksregisternummer van de eigenaar zien, betere coördinatie van behandelen van een fietsdiefstal en uniforme werking in alle gemeenten en politiezones.

Het proces van de aanvraag tot en met het bekomen van deze sticker zal worden gerealiseerd door de Gewesten. De registratie is voor de burger toegankelijk via een website die de burger doorverwijst naar een van de drie pagina's van de Gewesten. De Gewesten staan ook in voor de helpdesk-functie om de toegankelijkheid te verhogen. De gegevens die de Gewesten ontvangen naar aanleiding van de registratie van een fiets zullen terecht komen in het door de federale overheid opgericht centraal fietsregister (databank). Dit register wordt beheerd door de FOD Mobiliteit en Vervoer.

Elke fiets die in het Centraal fietsregister zal worden geregistreerd, zal een bepaalde status genieten (niet gestolen, gestolen geacht of gestolen). De essentie van het MyBike-registratiesysteem is dat iedereen de staat van een geregistreerde fiets zal kunnen controleren door het scannen van de unieke code die op de sticker staat, bijvoorbeeld bij de tweedehandse aankoop van een fiets.

In latere ontwikkelingsfasen van het Mybike-registratiesysteem zal tevens voorzien worden in een connectie met de Politie zodat bij aangifte van diefstal en eventuele recuperatie een vlotte doorstroming van gegevens kan plaatsvinden tussen alle betrokken overheidsdiensten en de burger. In de toekomst is ook samenwerking mogelijk met depots waar teruggevonden fietsen zullen kunnen worden gestald en opgehaald worden door de rechtmatige eigenaar van de fiets.

De betrokken overheden voorzien een coördinatiecomité op te richten, samengesteld uit vertegenwoordigers van de Federale overheid en de Gewesten. Dit comité heeft als taak afspraken te maken over de werking van het MyBike-systeem, onder meer over de toegang tot de data die worden verzameld en bewaard in het Centraal fietsregister.

b. Situering van het ontwerp van Samenwerkingsakkoord

Om de samenwerking tussen de verschillende overheden vorm te geven, alsook de eigenlijke regels rond de werking en het beheer van het Centraal fietsregister en het MyBike-registratiesysteem te omschrijven, wordt een wetgevend samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de drie Gewesten gesloten. De keuze voor een wetgevend samenwerkingsakkoord kwam tot stand na het inwinnen van een extern juridisch advies en bespreking binnen de eerder aangehaalde juridische werkgroep.

Het voorliggend ontwerp van Samenwerkingsakkoord betreft een vrijwillig te sluiten wetgevend Samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92bis, §1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Het vrijwillig karakter van het ontwerp van Samenwerkingsakkoord vloeit voort uit het feit dat voorliggende samenwerking niet wordt geïmplementeerd door een van de in de artikelen 92bis, §2-§4undecies en artikel 92bis/1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen omschreven verplichte samenwerkingsvormen. Het wetgevend karakter van voorliggend ontwerp van samenwerkingsakkoord stamt voort uit het feit dat het op te zetten MyBike-fietsregistratiesysteem en het Centraal fietsregister de betrokken overheden bezwaren. Als gevolg van dit wetgevend karakter zal het voorliggend ontwerp van Samenwerkingsakkoord na sluiting tussen de betrokken overheden tevens instemming behoeven van hun respectieve wetgevend vergaderingen.

Bij het vastleggen van de inhoud van het voorliggend ontwerp van Samenwerkingsakkoord werd geopteerd om een zo breed mogelijk kader uit te werken (lees: de diverse te regelen deelaspecten in de eigenlijke tekst van het samenwerkingsakkoord op te nemen). Deze keuze komt voort uit het principe dat de betrokken partijen in beginsel geen verdere uitvoeringsmaatregelen hoeven te nemen - dan wel deze tot een minimum te beperken - zodat de beoogde eenvormigheid van het registratiesysteem gegarandeerd is. Toch zullen nog enkele andere documenten worden opgesteld om de meer praktische aspecten van het te regelen (o.a. een huisreglement voor het coördinatiecomité, een praktische handleiding voor de gebruikers, praktische afspraken op het vlak van de gegevensbescherming).

De concrete inhoud van het samenwerkingsakkoord kan kernachtig als volgt worden samengevat:

- Titel I: Algemene bepalingen
  - o Definiëring van de diverse termen;
  - o Bepaling van de territoriaal bevoegde overheid.
- Titel II: Centraal fietsregister
  - o Oplijsting van de diverse doeleinden van het Centraal Fietsregister;
  - o Taakverdeling tussen de gewestelijke en federale overheden rond de werking van het MyBike-platform en het Centraal fietsregister;
  - o Procesomschrijving van het fietsregistratiesysteem en het gebruik en de modaliteiten van de sticker;
  - o Bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens verbonden aan de werking van het Centraal fietsregister;
  - o Vastleggen van de samenwerkingsmodaliteiten tussen de betrokken partijen middels de oprichting van een coördinatiecomité.
- Titel III: Verdeling van de kosten
- Titel IV: Slotbepalingen

Naar aanleiding van het stuurcomité van 8 maart 2023, wordt voorzien in diverse wijze van stickerdistributie, evenwel steeds na goedkeuring door het coördinatiecomité (zoals reeds was voorzien in artikel 10, §2 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord).

De bewaartermijn in artikel 25 wordt gelijkgeschakeld met de termijn in artikel 26, §1. De termijn van 1 jaar is geënt op de best practices uitgezet door de European Data Protection Board in de “Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679”.

In het voorliggende ontwerp van samenwerkingsakkoord zijn enkele bijkomende wijzigingen gebeurd op basis van de adviezen van de MORa en de VTC (in de artikelen 1, 4, 9, 11, 18 en 24 tot en met 26). Bij de bespreking van de respectievelijke adviezen onder punt 1.B van deze nota aan de Vlaamse Regering wordt stilgestaan bij de relevante inhoudelijke aanpassingen in deze artikelen.

////////////////////////////////////

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd ontwerp van samenwerkingsakkoord;
- 2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken te gelasten voornoemd ontwerp van samenwerkingsakkoord, in naam van het Vlaamse Gewest, te ondertekenen;
- 3° onder voorbehoud van ondertekening van voornoemd ontwerp van samenwerkingsakkoord door alle betrokken partijen, haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van [...] (datum) tussen de Federale Staat, het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot oprichting van het Centraal fietsregister;
- 4° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- het voorontwerp van decreet over de instemming met het samenwerkingsakkoord van xx/xx/xxxx tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waals Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot oprichting van een centraal fietsregister en de bijbehorende memorie van toelichting;
- het ontwerp van Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Waals Gewest, het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot oprichting van het Centraal fietsregister;
- het advies van de VTC van 06/03/2023;
- het advies van de GBA van 24/03/2023;
- het advies van de Mobiliteitsraad Vlaanderen van 17/02/2023.

////////////////////////////////////